

Markku Myntti Ky

Siivikon kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys 2025

Markku Myntti Ky

Markku Myntti

Envineer Oy

Tuomas Väyrynen

etunimi.sukunimi@envineer.fi

www.envineer.fi

Y-tunnus: 2850396-1

Projektinumero: 13385

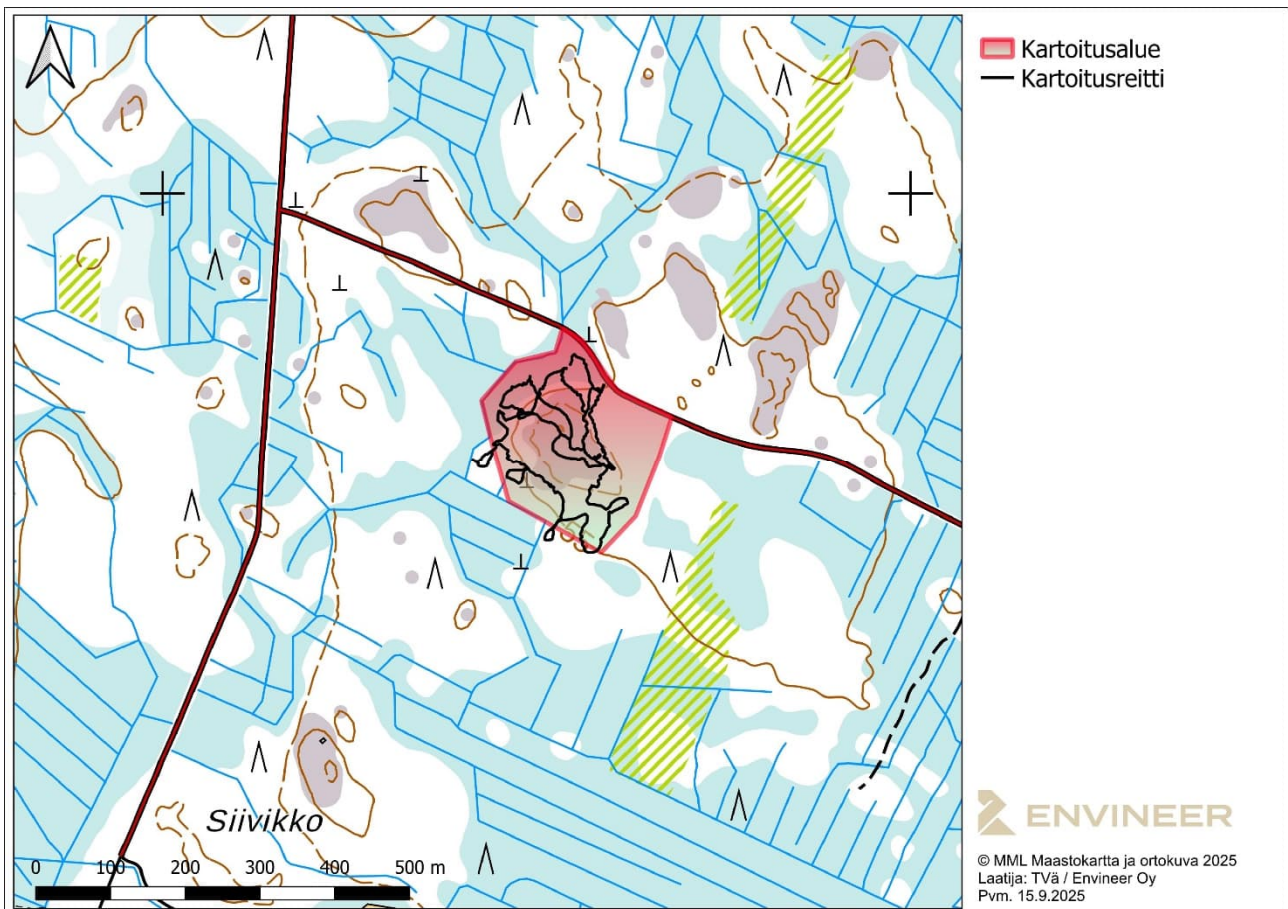
Sisältö

1	Johdanto	4
2	Aineisto- ja menetelmät	5
3	Tulokset.....	8
4	Johtopäätökset	10
	Lähteet.....	11

1 Johdanto

Markku Myntti Ky hakee maa-ainesten ottolupaa ja ympäristölupaa Siivikon kallioalueella Alavieskassa. Alueelle tehtiin kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys 27.8.2025. hakijan toimeksiannosta. Hakemus kohdistuu kiinteistöille Mutka 9-410-5- 27, Ylikahma 9-401-1-189 ja Uusitalo 9-401-5-22. Suunnitellun ottoalueen pinta-ala on noin 1,55 hehtaaria.

Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys kohdistettiin koko ottoalueella ja sen välittömään läheisyyteen (Kuva 1). Tutkitun alueen pinta-ala oli 4,5 hehtaaria. Työn yhteydessä tarkasteltiin alueen potentiaalia EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajien esiintymiseen (mm. liito-orava ja lepakot).

Kuva 1. Selvitysalue ja alueella kuljettu reitti.

2 Aineisto- ja menetelmät

Selvitysalueelle tehtiin 27.8.2025 klo 9–11 kartoituskäynti, jolloin tarkasteltiin luontotyyppit- ja kasvillisuus. Samalla tarkkailtiin myös lintuja, muita eläimiä ja kiinnitettiin huomiota alueen sopivuuteen EU:n lintudirektiivin I-liitteen lajeille, sekä EU:n luontodirektiivin IV-liitteen mukaisille lajeille, jotka vaativat erityistä suojelua. Maastotyön ja tulosten analysoinnin suoritti Tuomas Väyrynen (luontokartoittaja EAT) Envineer Oy:stä.

Luontotyyppien luonnontilaisuutta arvioitiin 6-portaisella asteikolla. Luokittelu on muodostettu Lindholmin ja Tuomisen (1993), Valtioneuvoston (2012) sekä Kontulan ja Raunion (2018) esittämien perusteiden mukaan (**Taulukko 1**). Uhanalaisuus arvioitiin niiltä luontotyypeiltä, joiden luonnontilaisuus oli luokkaa 3–5. Muissa luokissa ja turvekankailla luonnontilaisuuden tulkitaan niin selvästi muuttuneen, ettei uhanalaisuuden arviointi ole tarkoituksenmukaista.

Lisäksi raportointivaiheessa kohteiden arvottamiseen käytettiin 4-portaista LUOPAS-oppaan mukaista arvoluokitusta (Mäkelä & Salo 2023). Erotettavat arvoluokat ovat

- Luokka 1: Lainsäädännöllä turvatut kohteet
- Luokka 2: Erityisen tärkeät kohteet
- Luokka 3: Monimuotoisuutta turvaavat kohteet
- Luokka 4: Monimuotoisuutta tukevat kohteet.

Luokassa 1 ovat lainsäädännöllä turvatut kohteet, joihin ei liity tapauskohtaista harkintaa. Näitä ovat mm. luonnonsuojelualueet, luonnonsuojelulailla ja vesilailla suojeltujen luontotyyppien esiintymät, luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat sekä luontodirektiivin liitteen II lajien ja lintudirektiivin liitteen I lajien rajatut esiintymät. Luokassa 2 ovat kohteet, jotka ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä. Kriteerejä ovat esimerkiksi alueen merkitys ekologisen verkoston kannalta sekä luontotyyppien ja lajien uhanalaisuus. Luokan 3 kohteet ovat monimuotoisuutta turvaavia kohteita ja ne ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä. Kriteereinä ovat mm. alueen tärkeys ekologisen verkoston kannalta, luontotyyppien ja lajien uhanalaisuus sekä hallinnollinen asema. Luokassa 4 ovat monimuotoisuutta tukevat kohteet. Ne ovat usein paikallisesti tärkeitä, ja niiden huomioimisessa tarvitaan muita luokkia enemmän tapauskohtaista harkintaa. Luokkaan voi kuulua esimerkiksi alueellisesti uhanalaisten tai silmälläpidettävien lajien ja luontotyyppien esiintymät ja metsäkanalintujen soidinpaikat. Ekologisia yhteyksiä tukevat kohteet otetaan arvottamisessa myös aina huomioon.

Arvoluokkien ulkopuolelle jää niin sanottu tavanomainen luonto, kuten metsätalouden piirissä olevat talousmetsät tai ojitetut suot, joilla ei arvioida olevan erityistä arvoa luonnon monimuotoisuuden tai ekologisten yhteyksien kannalta. Tällaisilla kohteilla voi silti olla arvoa virkistysalueina, mikä on hyvä ottaa suunnittelussa erikseen huomioon. Luokat on esitelty taulukossa (**Taulukko 2**).

Taulukko 1. Luonnontilaisuuden luokittelu Lindholmin ja Tuomisen (1993), Kontulan ja Raunion (2018) sekä Valtioneuvoston (2012) perusteiden mukaan.

LT-luokka	Luonnontilaisuus	Selite, metsä / suo
5	Luonnontilainen	Luontotyypeillä ei ole merkkejä ihmistoiminnasta tai metsätaloudesta. Puusto on luontaisesti syntynyt, kerroksellista ja eri-ikäistä. Lahopuuta ja kuolevia puita esiintyy yleisesti. Tavataan yleensä suojelualueilla ja niiden ulkopuolella harvinaisia. <i>Suolla ja sen välittömässä läheisyydessä ei häiriötekijöitä.</i>
4	Luonnontilaisen kaltainen	Luontotyypeillä metsätaloustoimet ja merkit ihmisen toiminnasta ovat olleet vähäisiä. Puusto on pääasiassa luontaisesti syntynyt, kerroksellista ja eri-ikäistä. Lahopuuta ja kuolevia puita esiintyy jonkin verran. Luontotyyppin edustavuus on hyvä. <i>Suon välittömässä läheisyydessä tai reunassa häiriö(itä), esim. oja, tie tms., jotka eivät aiheuta näkyvää muutosta suolla. Osassa keidassoiden laiteita voi kuitenkin olla vesitalouden muutoksia.</i>
3	Kohtalainen	Luontotyypeillä on havaittavissa merkkejä metsätaloustoimista, esim. kantoja tai harvennuksen merkkejä. Voi esiintyä useampaa puusukupolvea ja vähäisessä määrin kuolevia puita tai lahoppuustoa. <i>Valtaosa suosta ojittamatonta. Aapasuon reunaojitus ei kauttaaltaan estä vesien valumista suolle eikä luonnollista vaihtelua kangasmetsään (tms.); merkittävää kuivahtamista ei suon muissa osissa. Keidassoiden laiteosissa voi olla laajalti vesitalouden muutoksia.</i>
2	Heikko	Kohteella on havaittavissa selviä merkkejä metsänkäsittelystä tai muusta ihmistoiminnasta. Luonnontila on selvästi muuttunut ja luonnonmetsien ominaispiirteitä ei ole havaittavissa. <i>Suolla ojitettuja ja ojittamattomia osia. Ojitus estää hydrologisen yhteyden suon ja ympäristön välillä. Osalla ojittamatonta alaa kuivahtamista. Keidassoilla ojitus on muuttanut myös reunaluonnon ja keskustan vesitaloutta.</i>
1	Muuttunut	Voimakkaasti käsitellyt luontotyytit. Yksipuolinen ja tasaikäinen puusto. Hakkuutähteet ainoa lahoppuun muoto. Esim. muokatut nuoret ja varttuneet kasvatusmetsät. <i>Vesitalous muuttunut kauttaaltaan, kasvillisuusmuutokset selviä.</i>
0	Voimakkaasti muuttunut	Voimakkaasti käsitellyt kohteet, joissa sekä puusto, pohjakasvillisuus ja maapohja ovat muuttuneet. Esim. avohakkuut ja taimikot. <i>Muuttunut peruuttamattomasti: vesitalous muuttunut, kasvillisuuden muutos edennyt pitkälle.</i>

Taulukko 2. Luontoarvojen merkittävyyden arvottamisessa käytetyt arvoluokat 1–4 ja niihin kuuluvat kohteet (Mäkelä & Salo 2023).

Arvoluokka 1: Lainsäädännöllä turvatut kohteet	Arvoluokka 2: Erityisen tärkeät kohteet	Arvoluokka 3: Monimuotoisuutta turvaavat kohteet	Arvoluokka 4: Monimuotoisuutta tukevat kohteet
Aina huomioitavat • Luonnonsuojelualueet • Natura 2000 -alueet • Suojeluun varatut alueet • LSL:lla suojeltujen luontotyyppienrajatut esiintymät • LSL:n tiukasti suojeltujen luonto-tyyppien esiintymät • Vesilain suojellut luontotyytit • Luontodirektiivin liitteen IV a lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat • Luontodirektiivin liitteen IV b kasvilajien esiintymispaikat • LSL:n erityisesti suojeltavien lajien rajatut esiintymispaikat • Luontodirektiivin liitteen II lajien sekä lintudirektiivin liitteen I lajien ja niitä vastaavien muuttolintujen rajatut esiintymispaikat • LSL 73 § suurten petolintujen toistuvasti käytössä ja selvästi nähtävissä olevat pesäpuut	Aina huomioitavat • Valtakunnallisesti arvokkaat luontokohteet¹ • Ekologisen verkoston kannalta erittäin tärkeät kohteet • Luontotyyppi- ja lajiesiintymien muodostamat merkittävät kokonaisuudet² • Uhanalaisten luontotyyppien merkittävät esiintymät • Uhanalaisten lajien merkittävät esiintymät • Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppien merkittävät esiintymät • Lintudirektiivin liitteen I lajeille ja niitä vastaaville muuttolinnuille erittäin tärkeät kohteet³	Aina huomioitavat • Ekologisen verkoston kannalta tärkeät kohteet • Luontotyyppi- ja lajiesiintymien muodostamat muut kokonaisuudet²	Aina huomioitavat • Ekologisia yhteyksiä tukevat kohteet
Lisäksi yleispiirteisessä suunnittelussa huomioitavat	Lisäksi yleispiirteisessä suunnittelussa huomioitavat • Maakunnallisesti arvokkaat luontokohteet¹	Lisäksi yleispiirteisessä suunnittelussa huomioitavat • Maakunnalle ominaisten luontotyyppien merkittävät esiintymät • Maakunnan vastuulajien merkittävät esiintymät	Lisäksi yleispiirteisessä suunnittelussa huomioitavat

Arvoluokka 1: Lainsäädännöllä turvatut kohteet	Arvoluokka 2: Erityisen tärkeät kohteet	Arvoluokka 3: Monimuotoisuutta turvaavat kohteet	Arvoluokka 4: Monimuotoisuutta tukevat kohteet
Lisäksi yksityiskohtaisessa suunnittelussa huomioitavat • Luontodirektiivin liitteen IV a lajien tärkeät kulkuyhteydet ja siirtymäreitit • LSL 95 §:n luonnonmuistomerkit	Lisäksi yksityiskohtaisessa suunnittelussa huomioitavat • LSL:lla suojeltujen luontotyyppien rajaamattomat esiintymät • Luontodirektiivin liitteen II lajien rajaamattomat merkittävät esiintymispaikat • Lepakoille tärkeät saalistusalueet⁴	Lisäksi yksityiskohtaisessa suunnittelussa huomioitavat • Paikallisesti arvokkaat luontokohteet¹ • Uhanalaisten luontotyyppien muut esiintymät • Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppien muut esiintymät • Uhanalaisten lajien muut esiintymät • Lintudirektiivin liitteen I lajeille ja niitä vastaaville muuttolinnuille tärkeät kohteet³ • Luontodirektiivin liitteen II lajien muut esiintymispaikat	Lisäksi yksityiskohtaisessa suunnittelussa huomioitavat • Silmälläpidettävien luontotyyppien ja lajien esiintymät⁵ • Alueellisesti uhanalaisten luontotyyppien ja lajien esiintymät⁵ • Kohteet, joilla esiintyy yksittäisiä huomionarvoisia, pienpiirteisiä luonnonarvoja • Lajistollisesti arvokkaat uusympäristöt • Muut monimuotoisuutta tukevat kohteet

* hävittämiskielosta poiketen (LSL 82 § yleispoikkeus) aluetta saa käyttää maa- ja metsätalouteen tai rakennustoimintaan ja rakennuksia sekä laitteita tarkoituksensa mukaisesti. Tällöin on kuitenkin vältettävä vahingoittamista tai häiritsemistä rauhoitettuja eläimiä ja kasveja, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia. Yleispoikkeus ei koske teollisen mittakaavan toimintaa.

¹ ennalta tunnetut, aiemmin tehdyissä selvityksissä rajatut kohteet

² erityisesti huomioitavien ja silmälläpidettävien luontotyyppien ja/tai lajien muodostamat kokonaisuudet

³ pesimä-, levähdys-, ruokailu-, talvehtimis- ja sulkimisaalueet sekä metson ja teeren soidinpaikat

⁴ sopimus Euroopan lepakoiden suojelusta (EUROBATS)

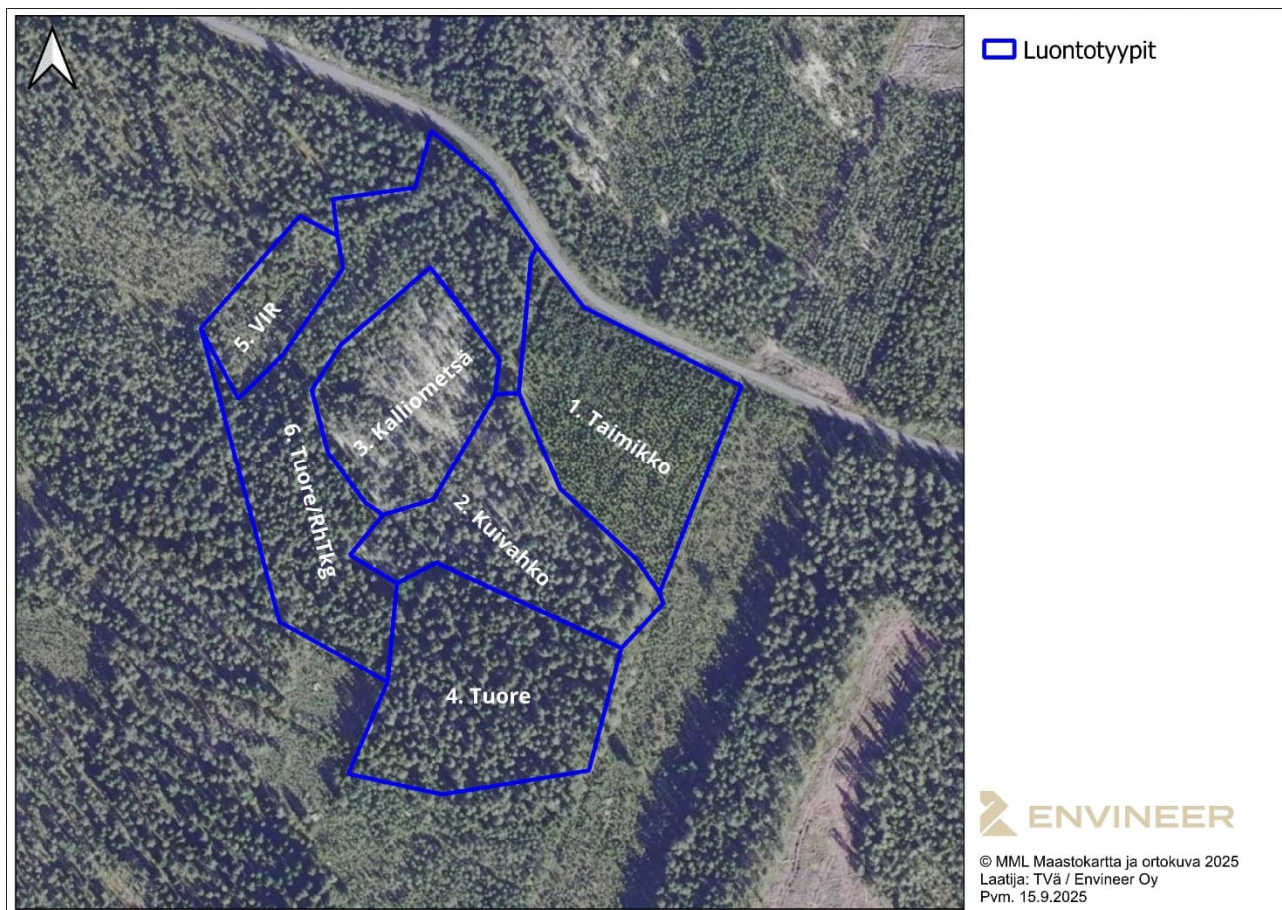
⁵ tapauskohtainen asiantuntijatulkinta arvoluokasta

3 Tulokset

Kartoitettu alue on kokonaisuudessaan metsäinen ja kohteella on selkeästi harjoitettu metsätaloutta monin paikoin (Kuva 2). Kohteelta tulkitut luontotyypit on esitetty **taulukossa 3**. Luokittelut on teoksen Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018 mukaista. Luontotyyppien uhanalaisuus on arvioitu kohteille, joiden luonnontilaisuus on vähintään kohtalainen.

Taulukko 3. Siivikon kohteen luontotyypit (NT = silmälläpidettävä, VU = vaarantunut, EN = erittäin uhanalainen).

Kuvio	Luontotyyppi	Kuvaus	Uhanalaisuus Koko Suomi / Etelä-Suomi
1. Taimikko	Taimikko	Varttunut kuusitaimikko, luonnontilaisuus heikko .	-
2. Kuivahko	Varttuneet kuivahkot kankaat	Melko iäkäs kivinen mäntymetsä, luonnontilaisuus luonnontilaisen kaltainen . Muutamia keloja. Kansikuva.	VU / EN
3. Kalliometsä	Kalliometsät	Harvapuustoinen ja kitukasvuinen mäntymetsä. Puusto melko nuorta. Luonnontilaisuus kohtalainen . Kuva 3.	NT / NT
4 Tuore	Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas	Varttunut kuusikko, missä yksittäisiä keloja ja haapoja. Niukasti lahoppuuta, yksittäisiä keloja ja haapoja. Luonnontilaisuus kohtalainen .	NT / VU
5. Tuore/RhTkg	Ojikko	Ojitettu tuore kangas tai korpimetsä. Oja kuivattanut aluetta ja aluetta harvennushakattu. Luonnontilaisuus heikko .	-
6. VIR	Isovarpuräme	Ojitusten kuivattama ja muuttama räme. Luonnontilaisuus heikko .	

Kuva 2. Siivikon selvitysalueen luontotyytit.

Kuva 3. Keskiosan kalliometsää.

4 Johtopäätökset

Selvitysalue voidaan pitää tavanomaisena metsäluontoja, jolla harjoitetaan metsätaloutta. Kohteen edustavimmat osat ovat luonnontilaisen kaltainen varttunut kuivan kankaan männikkö kuviolla 2 ja luonnontilaisuudeltaan kohtalaiset kalliometsä (kuvio 3) ja tuoreen kankaan varttunut kuusikko (kuvio 4). Kohteet eivät kuitenkaan sisällä erityisiä luontoarvoja ja ovat lisäksi pinta-alallisesti vaatimattomia. Niitä ei voi siten pitää uhanalaisten luontotyyppien merkittävinä esiintyminä alueelliset erityispiirteet huomioiden, eikä niitä ole sijoitettu LUOPAS-oppaan mukaisiin arvoluokkiin. Kohde voidaan kokonaisuudessaan luokitella ns. tavanomaiseksi luonnoksi.

Selvitysalueella ei havaittu suojelunarvoisia kasvilajeja. Alueella ei arvioida esiintyvän EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajeja kasvillisuuden ja luontotyyppien perusteella. Lisäksi alue pienikokoinen ja metsätalousalueen ympäröimä. Vastaavia kallioisia metsäalueita on lähiseudulla lukuisia.

Lähteet

Lehtomaa L., Ahonen I., Hakamäki H., Häggblom M., Jantunen J., Jutila H., Järvinen C., Kemppainen R., Kondelin H., Laitinen T., Lipponen M., Mussaari M., Pessa J., Raatikainen K.-J., Raatikainen K., Tuominen S., Vainio M., Vieno M. & Vuomajoki M. (2018). Perinnebiotoopit. Teoksessa: Kontula T. & Raunio A. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018: Luontotyyppien punainen kirja. Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristö 5/2018.

Mäkelä, K. & Salo, P. (2023). Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023.

Paikkatietoaineistot

Maanmittauslaitos. (MML). (2018). Maastokartta. Viitattu 15.9.2025.

Maanmittauslaitos. (MML). (2023). Ortokuva. Viitattu 15.9.2025.

ENVINEER

envineer.fi